

Extended Abstract

Universities' Perceptions and Applications of Business Ethics: Research on the Black Sea Universities Network*

Berrin Gündoğdu¹
Düzce University

Aslıhan Ünal²
Düzce University

İzzet Kılınç³
Düzce University

Abstract

The main purpose of this research is to examine the business-ethics perceptions of universities belonging to the Black Sea Universities Network by considering them as organizations and to define the activities, principles, and codes they adopt or don't adopt in the field. The population of the research consists of nine universities registered in the network. Data from online interviews with seven of the universities' secretary-generals and assistant secretary-generals and documents provided from these universities' official web sites have been used as the dataset. The semi-structured interview method has been followed in collecting the interview data. The interview form consists of 10 open-ended questions and is supported by probing questions; the form has not been strictly adhered to during the interviews. The interview data have been analyzed using qualitative content analysis following a deductive approach. The predetermined categories of ethical perceptions, activities and practices of universities on business ethics, and the principles and codes of business ethics were searched in the data. As a result of content analysis, universities have been identified as having inadequate ethical perceptions, four universities to have organized ethical committees, and three universities to have issued directives on business ethics.

Keywords

Perception of business ethics in universities • Business ethics • Content analysis • Document analysis • Black Sea Universities Network

* This is an extended abstract of the paper entitled "Üniversitelerin İş Etiği Algıları ve Uygulamaları Batı Karadeniz Üniversiteler Birliği Üzerine Bir Araştırma" published in *Turkish Journal of Business Ethics*.

Manuscript received: September 12, 2018 / **Accepted:** December 25, 2018 / **OnlineFirst:** December 30, 2018.

1 Düzce University, Konuralp Yerleşkesi, Konuralp, Düzce 81620 Turkey. Email: berringundogdu@duzce.edu.tr

2 **Correspondence to:** Aslıhan Ünal, Department of Business Administration, Institute of Social Sciences, Düzce University, Konuralp Yerleşkesi, Konuralp, Düzce 81620 Turkey. Email: aslihanunal80@hotmail.com

3 Management Information System, Faculty of Business, Düzce University, Konuralp Yerleşkesi, Konuralp, Düzce 81620 Turkey. Email: izzetkilinc@duzce.edu.tr

To cite this article: Gündoğdu, B., Ünal, A., & Kılınç, İ. (2018). Universities' perceptions and applications of business ethics: Research on the Black Sea Universities Network. *Turkish Journal of Business Ethics*, 11, 193–226.
<http://dx.doi.org/10.12711/tjbe.2018.11.2.0028>

Ethics is commonly considered as a mere academic issue in universities in Turkey. Regulations and practices on academic ethics are more prevalent and established, and the academic literature also supports this belief. Research on ethical practices in universities is centered on academic ethics. This research has been conducted in order to fill this gap in the literature and to draw attention to the fact that universities are organizations that do not consist only of academic staff, and to emphasize the importance of business ethics as a holistic concept.

To support the content analysis findings, documents regarding directives on business ethics, ethical committees, and ethical codes of conduct have been downloaded from nine of these universities' official web sites and analyzed through document analysis. The same categories were searched in the data used in content analysis in order to compare the findings. As a result of the document analysis, the universities' ethical perceptions were identified as inadequate. Six universities have also been identified as having ethical codes of conduct, as having organized ethical committees (administrative member titles were not mentioned on the list), and as having issued directives on business ethics. In addition, some disagreements have been identified between the participants' statements and their university's official statements. For example, one participant stated an ethics committee had performed in the university, but no ethical committee statement was detected on the university's official documents. This kind of misunderstanding also indicates a conflict regarding ethical perceptions and organizational culture in universities.

Consequently, the findings from the research reveal universities to have an inadequate level of business-ethics perceptions; because ethical perceptions were not established adequately, mistakes and deficiencies have arisen, and ethical principles and codes have not been organized properly or uniquely for institutional culture.

Kaynakça/References

- Arda, B. (2003). Üniversitelerin araştırma ahlakı ve etik. *Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 25(4), 7–11.
- Ahlak (t.y.). *Güncel Türkçe Sözlük*. Türk Dil Kurumu. http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5ba8139875d5c6.23733033 adresinden edinilmiştir.
- Akbaş, T. T. (2010). Örgütsel etik iklimin örgütsel bağlılık üzerindeki etkisi: Mobilya sanayi büyük ölçekli işletmelerinde görgül bir araştırma. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2, 121–137.
- Akoğlan-Kozak, M. ve Güçlü-Nergiz, H. (2012). *Turizmde etik: Kavramlar, ilkeler, standartlar*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Alev, B. ve Genç, F. N. (2015). Türkiye'de üniversite etik kurulları üzerine bir inceleme. *Akdeniz İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 31, 135–182.
- Altheide, D., Coyle, M., DeVriese, K., & Schneider, C. (2008). Emergent qualitative document analysis. In S. Hesse-Biber & P. Leavy (Eds.), *Handbook of emergent methods* (pp. 127–154). New York, NY: The Guilford Press.

- Aydın, A. (2014) *Yöneltil, mesleki ve örgütsel etik* (6. Baskı) Ankara: Pegem Akademi.
- Aydın, İ., Alkın-Şahin, S. & Demirkasimoğlu, N. (2014). Üniversitelerde karşılaşılan etik dışı davranışlara ilişkin akademisyen görüşleri. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 43.
- Bal, H. (2013). *Nitel araştırma yöntemi*. Isparta: Fakülte Kitabevi.
- Bayraktaroğlu, S. ve Yılmaz, S. E. (2012). İnsan kaynakları yönetiminde iş etiği uygulamaları ile örgütsel performans arasındaki ilişki: Fortune Türkiye en büyük 500 şirket örneği. *İş Ahlakı Dergisi*, 5(10), 117–148.
- Beauchamp, T. L., & Brenkert, G. G. (2010). *The Oxford handbook of business ethics*. Oxford, UK: Oxford University Press.
- Bektaş, Ç. ve Köseoğlu, M. A. (2007). Etik kodlarının yönetsel karar alma sürecine etkileri ve bir model önerisi. *The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, 9(2), 94–115.
- Berg, B. L. (2001). *Qualitative research methods for the social sciences* (4th ed.). Massachusetts, MA: Allyn & Bacon.
- Bozkurt, Ö. (2016). Girişimcilik kültürü. K. Çatı (Ed.), *Girişimcilik ve inovasyon yönetimi* içinde. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Method*, 9(2), 27–40.
- Brinkmann, S. (2018). The interview. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *The SAGE handbook of qualitative research* (5th ed., pp. 997–1038). California, CA: SAGE.
- Büte, M. (2011). Algılanan örgüt ikliminin etik olmayan davranışlar üzerindeki etkilerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*. 25(2), 103–122.
- Carroll, A. B. (1979). A three-dimensional conceptual model of corporate performance. *Academy of Management Review*, 4(4), 497–505.
- Chippendale, P. (2001). On values, ethics, morals & principles. A values Inventory. Retrieved from https://s3.amazonaws.com/academia.edu.documents/33597043/On_Values_Ethics_Morals_and_Principles.pdf?AWSAccessKeyId=AKIAIWOWYYGZ2Y53UL3A&Expires=1533261824&Signature=rQ83kzvMEMOjxG46vsUHRcxD15A%3D&response-content-disposition=inline%3B%20filename%3DOn_Values_Ethics_Morals_and_Principles_B.pdf
- Creswell, J. W. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (3. Baskıdan Çeviri). (4. basım). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çakırel, Y. (2009). *Mesleki etik kapsamında etik ve etik kodların büro çalışanlarının iş doyumuna etkisi* (Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.
- De George, R. T. (2003). Ethics, academic freedom and academic tenure. *Journal of Academic Ethics*, 1(1), 11–25.
- Dickson, M. W., Smith, D. B., Grojean, M. W., & Ehrhart, M. (2001). An organizational climate regarding ethics: The outcome of leader values and the practices that reflect them. *The Leadership Quarterly*, 12(2), 197–217.
- Donaldson, T., & Dunfee, T. W. (1994). Toward a unified conception of business ethics: Integrative social contracts theory. *Academy of Management Review*, 19(2), 252–284.
- Erdilek-Karabay, M. (2015). *İşletmelerde etik ve etik liderlik sigortacılık sektöründe bir araştırma*. İstanbul: Beta Basım.

- Eren, E. (2012). *Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi* (13. basım). İstanbul: Beta Basım A.Ş.
- Eren, S. S. ve Hayatoğlu, Ö. (2011). Eik iklimin satış elemanlarının iş tutumlarına ve iş performanslarına etkisi: İlaç sektöründe bir uygulama. *Zonguldak Karaelmas University Journal of Social Sciences*, 7(14), 109–128.
- Erickson, F. (2018). A history of qualitative inquiry in social and educational research1. In N.K. Denzin and Y.S. Lincoln (Eds.), *The SAGE Handbook of Qualitative Research* (5th Edition, pp. 87-141). California, CA: SAGE.
- Eroğluer, K. ve Yılmaz, Ö. (2015). Etik liderlik davranışlarının algılanan örgüt iklimi üzerine etkisine yönelik bir uygulama: İş yaşamında yalnızlık duygusunun aracılık etkisi. *Journal of Business Research-Turk*, 7(1), 280–308.
- Erwin, P. M. (2011). Corporate codes of conduct: The effects of code content and quality on ethical performance. *Journal of Business Ethics*, 99(4), 535–548.
- Feldman, F. (2013). *Etik nedir?* (2. basım). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Filizöz, B. (2011). Etik ve etiğe ilişkin temel kavramlar. Z. Sabuncuoğlu (Ed.), *İşletme etiği* içinde (s. 1–38). İstanbul: Beta Basım.
- Goodpaster, K. E. (1991). Business ethics and stakeholder analysis. *Business Ethics Quarterly*, 1(1), 53–73.
- Gül, H. ve Gökçe, H. (2008). Örgütsel etik ve bileşenleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(1), 377–389.
- Gündoğan, A. O. (2011). *Felsefeye giriş* (2. basım). İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları.
- Hosmer, L.T. (1994). Strategic planning as if ethics mattered. *Strategic Management Journal*, 15(2), 17–34.
- Hsieh, H. F., & Shanon, S. E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277–1288.
- İnci, O. (2015). Bilimsel yayın etiği. *Türk Kütüphaneciliği*, 29(2), 282–295.
- İştar, E. (2015). *İşletme ortaklıklarının sürdürülebilirliğinde iş etiği*. Ankara: Akademisyen Kitabevi.
- Jin, K. G., & Drozdenko, R. G. (2010). Relationships among perceived organizational core values, corporate social responsibility, ethics, and organizational performance outcomes: An empirical study of information technology professionals. *Journal of Business Ethics*, 92(3), 341–359.
- Joyner, B. E., & Payne, D. (2002). Evolution and implementation: A study of values, business ethics and corporate social responsibility. *Journal of Business Ethics*, 41(4), 297–311.
- Karcıoğlu, F. (2001). Örgüt kültürü ve örgüt iklimi. *Atatürk üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15 (1-2), 265–283.
- Kesgin, A. (2009). Etik üstüne. *Dini Araştırmalar*, 12(35), 143–160.
- Kırel, Ç. (2000). *Örgütlerde Etik Davranışlar, Yönetimi ve Bir Uygulama Çalışması*. Eskişehir. Anadolu Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi.
- Kuçuradi, İ. (2011). *Etik*. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.
- Mayring, P. (2014). Qualitative content analysis theoretical foundation, basic procedures and software solution. Austria: Klagenfurt.
- Nemli-Çalışkan, E. (2011). Etik ve etiğe ilişkin temel kavramlar. Z. Sabuncuoğlu (Ed.), *İşletme etiği* içinde (s. 85–103). İstanbul: Beta Basım.
- Özlem, D. (2014). *Etik-ahlak felsefesi*. İstanbul: Notos Kitap Yayınevi.

- Saylı, H., Ağca, V., Kızıldağ, D. ve Yaşar-Uğurlu, Ö. (2009). Etik, kurumsal itibar ve kurumsal performans ilişkisini belirlemeye yönelik ilk 500 işletme içinde yapılmış bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(2), 171–180.
- Tepe-Küçükkoğlu, M. (2012). Etik değerler ve etiğin kurumsallaşması. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 177–185.
- Türkeri, M. (2015). *Etik değer açısından eğitim, siyaset, kamu, çalışma hayatı ve bilim*. Antalya: Lotus Yayınevi.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. (1982). https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa_2018.pdf adresinden edinilmiştir.
- Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği. (2009). *Dünyada ve Türkiye’de iş etiği ve etik yönetimi*. İstanbul: Yazar.
- Uçak, N. Ö. ve Birinci, H. G. (2008). Bilimsel etik ve intihal. *Türk Kütüphaneciliği*, 22(2), 187–204.
- Ülgen, H. ve Mirze, S. K. (2013). *İşletmelerde stratejik yönetim* (8. basım). İstanbul: Beta.
- Ünal, M., Toprak, M. ve Başpınar, V. (2012). Bilim etiğine aykırı davranışlar ve yaptırımlar: Sosyal ve beşeri bilimler için bir çerçeve önerisi. *Amme İdaresi Dergisi*, 45(3), 1–27.
- Verschoor, C. C. (1998). A study of the link between a corporation’s financial performance and its commitment to ethics. *Journal of Business Ethics*, 17(13), 1509–1516.
- Vesilind, P. A. (1988). Rules, ethics and morals in engineering education. *Engineering Education*, 78(5), 289–293.
- Walker, M. (2012). Universities and a human development ethics: A capabilities approach to curriculum. *European Journal of Education*, 47(3), 448–461.
- Woiceshyn, J. (2011). A model for ethical decision making in business: Reasoning, intuition, and rational moral principles. *Journal of business Ethics*, 104(3), 311–323.
- Yaman, E. (2008). Üniversiteler ve etik: Baskılar ya da psikolojik şiddet. *İş Ahlakı*, 1(1), 81–97.
- Yaran, C. S. (2010). *Ahlak ve etik*. İstanbul: Rağbet Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yüksek Öğretim Kurumu. (2014). *Yükseköğretim kurumları etik davranış ilkeleri*. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 22.10.2014 tarih ve 339-62074 sayılı yazısı.
- Yüksel, C. (2010). *Devlette etik ‘Dünyada ve Türkiye’de kamu yönetiminde etik, yasal altyapı ve uluslararası uygulamalar’*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.